

उच्च मूल्य कृषि वस्तुमा ४४ करोड लगानी

सुर्खेतमा १ सय ६४ उप-आयोजनामा १६ करोड

काँक्रेविहार संवाददाता
सुर्खेत, २७ साउन ।

सुर्खेत-दैलेख, सुर्खेत-जुम्ला र सुर्खेत-जाजरकोट सडक खण्डमा पर्ने मध्यपश्चिमका ६ र सुदूरपश्चिमको १ जिल्लामा उच्च मूल्य कृषि वस्तुमा साढे पाँच वर्षको अवधिमा ४४ करोड २० लाख रुपैयाँ लगानी भएको छ । उच्च मूल्य कृषि वस्तु विकास आयोजनाले बेमौसमी तरकारी, खसीबोका स्याउ, अदुवा, टिम्पुर, बेसार र तरकारीको बीऊ गरी सात वटामा सो लगानी गरेको हो ।

ती वस्तुको माग स्वदेश तथा विदेशमा समेत उच्च भएकोले तिनको उत्पादन बढाई कृषकहरूको आयस्तर बढाउन मध्यपश्चिमको सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट, सल्यान, कालिकोट, जुम्ला र सुदूरपश्चिमको अछाम जिल्लामा आयोजनाले २०६७ देखि कार्य क्षेत्र बनाउँदै आएको छ ।

साढे ६ वर्षे कार्यअवधि र कुल १ अरब ३३ करोड बजेट रहेको आयोजनाले साढे पाँच वर्षको अवधिमा ४ सय ९७ उप-आयोजनामा ४४ करोडभन्दा बढी रुपैयाँ लगानी गरेर कृषकहरूको

उच्च मूल्य कृषि वस्तु विकास आयोजना बजारमुखी आयोजना भएकाले मुख्यगरी मूल्य श्रृंखलाको विकास अवधारणामा काम गर्दै आएको छ ।

अतिरिक्त आम्दानी २८ हजार २ सय १९ रुपैयाँ पुऱ्याएको उच्च मूल्य कृषि वस्तु विकास आयोजनाका वरिष्ठ कृषि अधिकृत हरिप्रसाद गुरुडले बताए । आयोजनाको अन्तसम्म प्रतिवर्ष प्रतिघरधुरी ३० हजार अतिरिक्त आम्दानी पुऱ्याउने लक्ष्य छ । वरिष्ठ कृषि अधिकृत गुरुडले ७ जिल्लाका १३ हजार ५०० घुऱ्धुरीमा पुऱ्ने आयोजनाको लक्ष्य भएपनि यो अवधिमा नै १४ हजार ५ सय घुऱ्धुरीमा पुगिसकिएको जानकारी दिए ।

आयोजनाले हालसम्म सबैभन्दा धेरै सुर्खेतमा १ सय ६४ वटा उप-आयोजनामा १६ करोड रुपैयाँ लगानी गरेको छ । यसपछि कालिकोटमा ७१ उप-आयोजना, जुम्लामा ६८ उप-आयोजना, जाजरकोटमा ६३ उप-आयोजना,

दैलेखमा ५७ उप-आयोजना र अछाममा २७ उप-आयोजनामा रकम लगानी भएको बताइएको छ । आयोजनाले सबैभन्दा धेरै लगानी बेमौसमी तरकारीमा गरेको छ । बेमौसमी तरकारीमा १ सय ४३ उप-आयोजना मार्फत लगानी गरेको हो । खसीबोकाका १ सय २८ र स्याउका ८७ उप-आयोजना लगानी गरिएको छ । त्यसपछि क्रमशः अदुवा, बेसार, टिम्पुर र तरकारीको बीऊका उप-आयोजनामा बढि लगानी भएको आयोजनाले जनाएको छ । यो अवधिमा आयोजनाले १४ सय २२ वटा विभिन्न भौतिक पूर्वाधारहरू समेत निर्माण गरेको छ ।

आयोजनाले सिमेन्टको पानीपोखरी, कुवा, प्लाष्टिक पानी पोखरी, तरकारी संकलन केन्द्र, बीऊ भण्डार, लिफ्ट सिंचाई, बाखाको

खोर लगायतका भौतिक संरचना निर्माण गरेको छ । लगानी भएको ४४ करोड २० लाखमा ६० प्रतिशत अर्थात् २६ करोड ५२ लाख रुपैयाँ विभिन्न समूह तथा सहकारीहरूलाई भुक्तानी समेत दिइसकेको छ । आयोजनाले अहिलेसम्म ३ सय १९ समूह/सहकारीमा काम गरी ८० प्रतिशतभन्दा बढि प्रगति हासिल गरिसकेको बताइएको छ । आयोजना लागू भएपछि यहाँ उत्पादित अदुवा नेदरल्याण्ड निकासी गरिएको, टिपुर फ्रान्स निकासी गरिएको, गरीव र पिछडिएको समुदायहरूको सहभागिता ९५ प्रतिशत पुगेको आयोजनाले जनाएको छ ।

आयोजना लागू भएयता व्यवसायीक सम्बन्ध, बजार पहुँच र सहकार्यमा सुधार आएको, उत्पादन परिमाण र मूल्यमा दिगो वृद्धि हुनका

साथै सेवा बजारको विकाससमेत भएको वरिष्ठ कृषि अधिकृत गुरुडले दाबी गरे । उनले ग्रामीण क्षेत्रका गरीब महिला र सीमान्तकृत समुदायका जनतालाई उच्च मूल्य कृषि वस्तु, गैरकाष्ठ वन पैदावार र जडिबुटीका मूल्य श्रृंखलामा आवद्ध गराउँदै बजारीकरण क्षमतामा सुधार ल्याउनु र रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्नु नै आयोजनाको मुख्य उद्देश्य भएको बताए । उच्च मूल्य कृषि वस्तु विकास आयोजना बजारमुखी आयोजना भएकाले मुख्यगरी मूल्य श्रृंखलाको विकास अवधारणामा काम गर्दै आएको छ । आयोजनाको कार्यान्वयन निकाय कृषि विकास मन्त्रालय हो भने, कार्यान्वयन साभेदार संस्था 'एसएनभी' नेपाल र कृषि उद्यम केन्द्र हुन् ।

यसैबीच, आयोजनाले विहीबार वीरेन्द्रनगरमा कृषि व्यवसायीहरूको वार्षिक समिक्षा कार्यक्रम गरेको छ । कार्यक्रममा आयोजना प्रमुख राजेन्द्रप्रसाद भारी, विभिन्न कृषि व्यवसायमा आवद्ध व्यवसायी र आयोजना लागू भएका जिल्लाका सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता थियो ।